Region Stockholm

4

Inriktning för äldrevaccinering i Region Stockholm

VKN 2021-0219

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Smittskydd Stockholm
Maria Rotzén Östlund

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-11-05

VKN 2021-0219

Vårdens
kunskapsstyrningsnämnd

Inriktning för äldrevaccinering i Region Stockholm

Ärendebeskrivning
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd har givit hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utreda en hållbar struktur för äldrevaccin, med målsättning att samla ansvaret för äldrevaccin i primärvården och på äldremottagningar.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att tillse att en hälso-ekonomisk analys utförs avseende den inriktning som beskrivs i tjänsteutlåtandet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I Sverige idag finns endast ett allmänt nationellt vaccinationsprogram: det allmänna vaccinationsprogammet för barn. Utöver detta finns möjlighet för regeringen att besluta om särskilda vaccinationsprogram riktade till definierade riskgrupper. Förslag från Folkhälsomyndigheten finns för införande av särskilda program mot fyra sjukdomar: hepatit B, influensa, allvarlig pneumokocksjukdom och tuberkulos, som dock inte är beslutade. Dessutom finns rekommendationer från Folkhälsomyndigheten där regionerna själva beslutar om vaccinationerna ska erbjudas samt kostnaderna för den enskilde, och regionerna kan själva ge egna rekommendationer.

I Region Stockholm erbjuds idag alla över 65 år kostnadsfri vaccination mot pneumokocksjukdom samt årlig kostnadsfri vaccination mot säsongsinfluensa i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Vaccinationstäckningen avseende årlig vaccination mot influensa behöver höjas, under säsongen 2020/21 var den endast drygt 50% enligt rapportering i vaccinationsjournalsystemet Vaccinera. Det är också känt att vissa områden har lägre vaccinationstäckning avseende influensa än andra. För vaccination med pneumokocksjukdom finns inte uppgifter om vaccinationstäckning framtagna.

Förutom de två ovan nämnda vaccinationerna är det önskvärt att äldre erhåller skydd mot bältros, orsakat av vattkopps-virus, samt får en översyn av sitt vaccinationsgrundskydd.

I äldres grundskydd bör skydd mot difteri, tetanus (stelkramp) samt kikhosta ingå. Detta grundskydd behöver kompletteras i form av en boosterdos med dessa vacciner (kombinationsvaccin) vart 20:e år.

Avseende covid-19 vet vi i dagsläget vare sig vilka åldersgrupper eller med vilka intervaller vaccination kommer att rekommenderas i framtiden.

För att tillskapa ett hållbart regionalt äldrevaccinprogram bör följande strukturer finnas:

- Kallelser
- Vaccinationsregister
- Vårdgivare
- Struktur för vaccinationsbedömning och ordination

Inriktning för ett vaccinationsprogram för äldre än 65 år:

Vaccin mot:

Sjukdom/vaccin	**Intervall**
Säsongsinfluensa	En dos årligen
Pneumokocksjukdom (Pneumovax)	En dos, revaccination oftast inte nödvändig
Bältros (Shingrix)*	Två doser med några månaders intervall
Difteri, tetanus (stelkramp), pertussis (kikhosta) (dTp)	Boosterdos om grundskydd finns, annars individuell bedömning
Covid-19	Inväntar framtida rekommendationer

* Slutgiltigt beslut bör invänta utredning från nationella myndigheter

Överväganden

De riktlinjer som beskrivs i utlåtandet finns redan i alla delar, utom den del som avser bältrosvaccin och covid-19, beskrivna i Expertgruppen för vaccinationers rekommendationer för vaccination av vuxna, se Vaccinationer - Janusinfo.se.

I aktuella diskussioner kring införande av ett vaccinationsprogram för äldre i Region Stockholm har vaccination mot bältros föreslagits ingå, inte minst då vaccinet Shingrix nu finns tillgängligt med högre skyddseffekt utan kontraindikation vid nedsatt immunförsvar, en grupp med särskilt stor nytta av att vaccineras. Shingrix finns för närvarande inte att tillgå via receptförskrivning, men via vissa vaccinationsmottagningar.

Folkhälsomyndigheten har påbörjat men pausat en utredning avseende allmän vaccination av barn mot vattkoppor och särskild vaccination av äldre mot bältros. Vaccinet Shingrix omfattas också av nationell samverkan inom NT-rådet (rådet för nya terapier). En sådan utredning samt ställningstagande från NT-rådet bör inväntas innan ett eventuellt införande i Regionen, men behöver inte fördröja en hälsoekonomisk beräkning för Region Stockholm.

Ekonomiska konsekvenser
Införandet av ett regionalt vaccinationsprogram för äldre förväntas få ekonomiska konsekvenser då ett av målen bör vara att fler väljer att vaccinera sig. Ett eventuellt införande av Shingrix innebär helt nya kostnader. De ekonomiska konsekvenserna bör belysas i en hälsoekonomisk analys.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Ett minskat antal sjukdomsfall påverkar patientsäkerheten positivt.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Ett införande av ett äldrevaccinprogram bör få positiva konsekvenser för en jämlik och jämställd vård, då alla inkluderade kommer att kunna kallas till bedömningssamtal och vaccination, vilket förväntas höja vaccinationstäckningen.

Miljökonsekvenser
Vaccinationen i sig förväntas har marginell miljöpåverkan.

Administrativa konsekvenser
Om förslaget införs ställs krav på kallelser samt möjlighet till dokumentation av samtliga vaccinationer i till exempel Vaccinera.

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Maria Rotzén Östlund
Avdelningschef,
smittskyddsläkare

Beslutet ska skickas till
Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Godkänd av Magnus Thyberg, 2021-11-05